

Qorti ta' l-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imħallef Anthony Ellul

Appell numru:- 1/2017

Matthew Vella
Editur Malta Today
(appellat)

Vs

**Il-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data
u b' digriet tal-5 ta' Mejju 2016 iddaħħlet
Automated Revenue Management Services Ltd
(soċjeta appellanti)**

5 ta' Ottubru, 2018.

1. Fil-15 t'April 2013, a tenur tal-Att dwar il-Libertà tal-Infurmazzjoni, Kap. 496 tal-Liġijiet ta' Malta, l-appellat talab lill-Automated Revenue Services Management Ltd (ARMS Ltd) għal, *'statement of outstanding dues to ARMS by holding companies representing Partit Laburista and Partit Nazzjonalista ... specifically for ARMS to provide an updated statement of the balance owed to the company by two political parties, Partit Laburista and Partit Nazzjonalista, for the provision of electricity and water, as of 31st March 2013.'*¹
2. Fit-2 ta' Mejju 2013 is-soċjetà ARMS Ltd ċaħdet l-imsemmija talba² *'because the documents requested are excluded from the scope of the Freedom of Information Act by virtue of Article 5, specifically, Article 5(1)(f) thereof of the Act, being documents that are held by ARMS, as a commercial partnership in which the Government or another public authority has a controlling interest and that the documents requested relate to the commercial activities of ARMS as a commercial partnership'.*

¹ **Dok C** mehmuż mar-rikors tal-appell a fol. 15

² **Dok D** mehmuż mar-rikors tal-appell a fol. 18 - 19

3. Fid-9 ta' Mejju 2013 l-appellat talab lill-ARMS Ltd terġa' tikkunsidra d-deċiżjoni tagħha³ izda fl-24 ta' Mejju 2013 ċaħdet it-talba minħabba l-istess raġunijiet li ngħataw fid-deċiżjoni preċedenti.⁴
4. L-appellat ma kienx sodisfatt b'din it-tweġiba u fit-28 ta' Mejju 2013 talab lill-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data sabiex jirrevedi l-każ, *'also stating that ARMS are not exempt from article 4 of the Act, and questioning whether public interest wouldn't be served by having the information'*.⁵
5. Permezz ta' deċiżjoni datata 12 ta' Settembru 2013 il-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data iddeċieda kif ġej:

*'There is no doubt that one of the main purposes underlying the enactment of the Freedom of Information Act is precisely to address and serve the public interest. **However, the implementation of the Act must be made within, and cannot depart from, the legal parameters laid down in the same Act. While ARMS are not exempt from the provisions of article 4 of the Act, that article does not bind any public authority, in this case ARMS, to furnish Mr Vella with the requested documentation.***

The statement of outstanding dues to ARMS by the Labour and Nationalist Parties and their respective companies, relates to the commercial activities of the commercial partnership between ARMS, EMC and WSC and is therefore excluded from the scope of the Act, specifically in virtue of sub-article 5(1)(f). This exclusion is not reversed by the provisions of sub-article 5(2).⁶

Therefore, the decision of ARMS, refusing to provide the afore-mentioned requested statement, is justified and in full compliance with the provisions of the Freedom of Information Act.'

6. A tenur tal-artikolu 39 tal-Att dwar il-Libertà tal-Infurmazzjoni, Kap. 496 tal-Liġijiet ta' Malta, fl-20 ta' Settembru 2013 l-appellat appella lit-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data.
7. B'deċiżjoni tal-15 ta' Diċembru 2016, it-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data ddeċieda l-każ billi laqa' l-appell tal-appellanti u filwaqt li annulla d-deċiżjoni tal-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data tat-12 ta' Settembru 2013, ordna lill ARMS Ltd tipprovdi l-infurmazzjoni li kien talab Vella.

³ **Dok E** mehmuż mar-rikors tal-appell a fol. 20.

⁴ **Dok F** mehmuż mar-rikors tal-appell a fol. 24 – 25.

⁵ Hekk kif jirriżulta mid-deċiżjoni eżebita bħala **Dok B** mehmuża mar-rikors tal-appell a fol. 11.

⁶ Enfazi tal-qorti.

8. Minn din id-deċiżjoni appellaw kemm is-soċjetà Automated Revenue Management Services Ltd kif ukoll il-Kummissarju għall-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data. Dak tal-aħħar huwa l-mertu tal-appell numru 2/2017 fl-istess ismijiet filwaqt li **l-appell tal-Automated Revenue Management Services Ltd (ARMS Ltd) huwa l-mertu tal-appell de quo.**
9. L-aggravji tal-ARMS Ltd huma illi:
 - i. it-Tribunal ma żammx mal-parametri u l-bażi tal-appell li kien ippropona Matthew Vella; u
 - ii. id-deċiżjoni tat-Tribunal, fejn ikkonkluda li l-Artikolu 5(1)(f) tal-Kap. 496 ma japplikax fil-każ odjern, huwa kompletament erronju.
10. L-appellat wieġeb illi d-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infommazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data fil-15 ta' Diċembru 2016 għandha tiġi kkonfermata.
11. Il-qorti qrat l-atti.

Konsiderazzjoni.

12. L-ewwel aggravju hu li t-Tribunal ma żammx mal-parametri u l-bażi tal-appell li nterpona quddiemu Matthew Vella. Dan l-ilment ma ġiex indirizzat mill-appellat fit-tweġiba tal-appell tiegħu.
13. Jirrizulta li l-appell li kien ippropona Matthew Vella quddiem it-Tribunal kien ibbażat fuq l-aggravju li, *'IDPC has not made clear as to why the disclosure of this information would not serve the public interest.'* Jilmenta ukoll li l-Kummissarju ma taħx l-opportunita jirreaġixxi għas-sottomissjonijiet tal-ARMS u li l-Kummissarju naqas milli jargumenta u jagħti raġuni konvinċenti *'whether his office merely follows the letter of the law or attempts to gauge the public interested in disclosing information.'* Jgħid li l-partiti politiċi mhumiex sempliċement klijenti bħal ma huma individwi privati iżda għandhom membri li jiġu eletti fil-Parlament, jinħatru Ministri u konsegwentement jingħataw il-fakoltà jappuntaw ic-*chairpersons* u l-membri tal-bordijiet tal-WSC, Enemalta u tal-ARMS. Jilmenta finalment li l-Kummissarju *'failed to carry out a test as to whether disclosing this information would serve the public interest better, than not having it disclosed.'* Jgħid li kuntrarjament għal dak deċiż mill-Kummissarju, l-eżenzjonijiet m'humiex assoluti u li l-Kummissarju kellu jikkunsidra l-argumenti tiegħu rigward l-interess pubbliku qabel ma ddeċieda jekk l-Infommazzjoni għandiex tingħata jew le, anke minkejja eżenzjoni.

14. Da parti tiegħu, it-Tribunal għamel il-kunsiderazzjonijiet segwenti:

'It-talba li qed jagħmel l-appellanti huwa sabiex l-Arms limited tipprovdi 'Statement of outstanding dues to ARMS by holding companies representing Partit Laburista and Partit Nazzjonalista – this request is specifically for ARMS to provide an updated statement of the balance owed to the company by two political parties, Partit Laburista and Partit Nazzjonalista, for the provision of electricity and water, as of March 31, 2013.'

*l-artikolu 5(1)(f) tal-Kap 496 jgħid li dan l-Att ma japplikax għal dokumenti miżmumin minn soċjetà kummerċjali li fiha l-Gvern jew xi awtorità pubblika oħra **għandhom interess li jagħtihom kontroll**, (sottolinear ta' dan it-Tribunal) safejn id-dokumenti in kwisjoni għandhom x' jaqsmu mal-attivitajiet kummerċjali tas-soċjetà kummerċjali.*

Id-definizzjoni ta' 'awtorità pubblika' jagħtihielna l-artikolu 2 tal-istess Kap fejn jgħid li din tfisser:

- *Il-Gvern inkluzi kull ministeru u dipartiment tiegħu (li ma japplikax għal dan il-każ)*
- *Agenzija tal-Gvern stabbilita skotn l-Att dwar l-Amministrazzjoni Pubblika jew kwalunkwé liġi oħra (li ma japplikax għal dan il-każ)*
- *Kull korp stabbilit taħt il-liġi, jew kull soċjetà jew korp ieħor li fih il-Gvern ta' Malta, agenzija tal-Gvern jew korp tali kif intqal qabel għandu sehem biżżejjed biex jikkontrollah jew li fuqu għandu kontroll effettiv.*

Illi din it-tifsira ma ssemmix korporazzjonijiet iżda biss Ministeru, Dipartiment, Agenzija u kull soċjetà jew ieħor jrid ikollha fih l-Gvern ta' Malta, agenzija tal-Gvern jew korp tali kif intqal qabel cioè dipartiment tal-Gvern. Illi għalhekk ma jistgħax jingħad li l-Arms limited hija awtorità pubblika.

Inoltre jiġi rilevat ukoll li l-informazzjoni li qed tintalab ma tirrigwardax dokumenti li għandhom x'jaqsmu mal-attivitajiet kummerċjali tas-soċjetà kummerċjali f'dan il-każ l-Arms limited iżda mal-klijenti tal-istess soċjetà li f'dan il-każ huma l-holding companies tal-Partit Laburista u tal-Partit Nazzjonalista li huma registered consumers tal-Arms Limited.

Illi għalhekk ma jistax jingħad li d-dokumenti rikjesti mill-appellanti huma dokumenti esklużi mill-fini ta' dan l-att bis-saħħa tal-artikolu 5(1)(f) tal-Kap 496.'

15. Minn dan l-estratt tad-deċiżjoni hu evidenti li d-deċiżjoni tat-Tribunal kienet bażata fuq l-interpretazzjoni tal-artikolu 5(1)(f) tal-Kap. 496, li hi differenti minn dik li ta l-Kummissarju. Madanakollu, dak li kkontenda l-appellant illum appellat quddiem it-Tribunal ma kiex li l-Kummissarju interpreta jew applika l-artikolu 5(1)(f) tal-Kap. 469 ħażin, anzi kollox jindika li huwa aċċetta tali interpretazzjoni minkejja li jirreferi għaliha (żbaljatament) bħala 'exemption'.

Ikkontenda iżda li minkejja l-applikabbiltà tal-artikolu 5(1)(f), l-informazzjoni kellha tingħata fl-interess pubbliku.

16. L-artikolu 39(3) tal-Kap. 496 jipprovdi kif ġej:

'Jekk, meta jsir appell taħt dan l-artikolu, it-Tribunal iqis –

- (a) li l-avviż li kontrih sar l-appell m'hux skont il-liġi; jew*
- (b) safejn l-avviż kien jinvolvi eżerċizzju ta' diskrezzjoni mill-Kummissarju, li hu kellu jeżerċita d-diskrezzjoni tiegħu b'mod differenti,*

it-Tribunal għandu jilqa' l-appell jew jissostitwih b'avviż ieħor kif seta' jintbagħat mill-Kummissarju; u f'kull każ ieħor it-Tribunal għandu jiċċad l-appell.'

17. Għalkemm it-terminoloġija ta' dan l-artikolu hija waħda pjuttost wiesa', il-qorti hi tal-fehma li t-Tribunal kien neċessarjament marbut enrtto l-limiti tal-aggravji tal-appellant u t-tweġibiet tal-partijiet għall-istess. Huwa minnu li t-Tribunal m'okkupax ruħu minn kwistjoni għall-kollox estraneja mill-oġġett tal-ġudizzju, iżda l-appellanti għandha raġun tikkontendi li dik ma kinitx il-meritu tal-lanjanza mressqa quddiemu.

18. L-appellanti tilmenta ukoll li d-deċiżjoni tat-Tribunal fejn ikkonkluda li l-Artikolu 5(1)(f) tal-Kap. 496 ma tapplikax għall-każ odjern hija kompletament erronja. Tikkontendi li huwa ovvju u saħansitra paċifiku bejn il-partijiet li hija *'soċjetà kummerċjali li fiha l-Gvern jew xi awtorità pubblika oħra għandhom interess li jagħtihom kontroll'* u li d-dokumenti mitluba *'għandhom x'jaqsmu'* mal-attivitajiet kummerċjali tal-ARMS b' dan illi l-applikazzjoni tal-Kap 496 hija eskuża *ai termini* tal-artikolu 5(1)(f).

19. L-appellat wieġeb li, ***'m'hemmx dubju li s-soċjetà intimata taqa' fil-parametri tad-definizzjoni ta' awtorità pubblika taħt id-definizzjoni tal-preambolu tal-istess liġi u ma' taqa taħt l-ebda eċċezzjoni kif prevvist fl-artikolu 5 tal-istess kapitolu.'*** Filwaqt li jirreferi għall-artikolu 4 u 5 tal-imsemmi Att jikkonkludi minn dan illi, *'jista' jingħad bla tlaqliq li l-istatement li qed jintalab taż-żewġ partiti politiċi fejn hemm indikat il-bilanċ pendenti lill-istess Awtorità Pubblika jirreferu għall-attivitajiet kummerċjali tal-commercial partnership eżistenti bejn l-ARMS, EMC u WSC u għalhekk eskluż mill-iskop ta' dak li jipprovdi l-Att fl-artikolu 5(1)(f). Din l-esklużjoni mhix riversa bil-provediment tas-sub artikolu (2) tal-istess artikolu 5.* Jikkontendi li konsegwentement ma kien hemm l-ebda raġuni a tenur tal-artikolu 14 tal-Att sabiex it-talba għall-informazzjoni da parti tiegħu tiġi miċhuda. Jgħid ukoll li din l-informazzjoni tista' tabilhaqq tinteressa l-pubbliku.

20. L-artikolu 3 tal-Kap. 496 jipprovdi:

*'Kull persuna eliġibbli għandha dritt ta' aċċess għal **dokumenti miżmumin minn awtoritajiet pubbliċi** skont id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att u bla ħsara għalihom.'*

21. Ifisser għalhekk illi jekk kif qal it-Tribunal l-appellanti ma tikkwalifikax bħala '*awtorità pubblika*', il-Kap. 496 ma japplikax u t-Tribunal kellu jiċċad it-talba ta' Vella li saret a bażi tal-istess liġi. Dritt ta' aċċess għal dokument taħt dik il-liġi jeżisti **biss** fil-każ ta' dokumenti miżmumin minn awtoritajiet pubbliċi. Għalhekk f'dan ir-rigward ukoll id-deċiżjoni tat-Tribunal hi legalment żbaljata.

22. L-artikolu 14 tal-Kap. 496 jipprovdi kif ġej:

'Talba magħmula skont l-artikolu 6 tista' tkun miċħuda biss għal waħda jew aktar mir-raġunijiet li ġejjin:

- (a) li d-dokument mitlub hu eskluż mill-fini ta' dan l-Att bis-saħħa tal-artikolu 5;⁷**
- (b) *li, bis-saħħa tat-Taqsima V jew it-Taqsima VI, hemm raġuni valida biex id-dokument mitlub ma jingħatax;*
- (c) *li, bis-saħħa tal-artikolu 34, l-awtorità pubblika la tikkonferma u lanqas tiċċad l-eżistenza jew in-nuqqas ta' eżistenza tad-dokument mitlub;*
- (d) *li d-dokument mitlub hu aċċessibbli għall-pubbliku jew se jkun ippubblikat fi żmien tliet xhur;*
- (e) *li d-dokument mitlub ma jistax jinsab, u dan hu ċċertifikat bil-miktub mill-kap tal-awtorità pubblika;*
- (f) *li r-riżorsi meħtieġa biex –*
 - (i) *dokument jew dokumenti jkunu identifikati, jinsab fejn huma jew jingħabru;*
 - (ii) *ikun eżaminat dokument jew ikunu kkonsultati persuni jew korpi fir-rigward tal-possibbiltà tal-iżvelar tiegħu; jew*
 - (iii) *issir kopja, jew kopja editjata, ta' dokument, iwasslu biex ir-riżorsi ta' awtorità pubblika jkunu indirizzati b'mod sostanzjali u mhux raġonevoli lil hinn mill-operazzjonijiet l-oħra tagħha, u l-applikantma rnexxilux, bil-parir tal-awtorità pubblika, iqiegħed b'mod differenti t-talba tiegħu sabiex jagħmilha aktarfaċli li tintlaqa' mill-awtorità;*
- (g) *li d-dokument mitlub mhux għand l-awtorità pubblika u l-persuna li qed tittratta t-talba m'għandha ebda raġuni biex temmen li d-dokument qiegħed għand awtorità pubblika oħra jew hu konness aktar mill-qribmal-funzjonijiet ta' awtorità pubblika oħra; jew*

⁷ Enfażi tal-Qorti.

(h) li t-talba hija frivola jew vessatorja jew li l-informazzjoni mitluba hija trivjali.'

23. Fil-każ odjern, id-deċiżjoni tal-Kummissarju kienet ibbażata fuq is-subinċiż (a) inkwantu kien tal-fehma li d-dokument mitlub hu eskluż mill-fini tal-Att bis-saħħa tal-artikolu 5(1)(f):

'5.(1) Bla ħsara għas-subartikolu (2), dan l-Att m'għandux japplika għal dokumenti li –

...

(f) huma miżmumin minn soċjetà kummerċjali li fiha l-Gvern jew xi awtorità pubblika oħra għandhom interess li jagħtihom kontroll, safejn id-dokumenti inkwistjoni għandhom x'jaqsmu mal-attivitajiet kummerċjali tas-soċjetà kummerċjali.'

24. Huwa paċifiku bejn il-partijiet li s-soċjetà appellanti hija awtorità pubblika għall-finijiet tal-Att *a tenur* tad-definizzjoni li tinsab fl-artikolu 2:

"awtorità pubblika" tfisser:

- (a) il-Gvern, inklużi kull ministeru u dipartiment tiegħu;*
- (b) aġenzija tal-Gvern stabbilita skont l-Att dwar l-Amministrazzjoni Pubblika jew kwalunkwe liġi oħra; u*
- (ċ) kull korp stabbilit taħt il-liġi, jew kull soċjetà jew korp ieħor li fih il-Gvern ta' Malta, aġenzija tal-Gvern jew korp tali kif intqal qabel għandu sehem biżżejjed biex jikkontrollah jew li fuqu għandu kontroll effettiv;'*

25. Jirrizulta mill-*Memorandum and Articles of Association* tal-appellanti eżebit bħala '**Dok J**'⁸ flimkien mar-rikors tal-appell u mill-estratt tal-Gazzetta tal-Gvern eżebit bħala '**Dok K**'⁹ flimkien mar-rikors tal-appell odjern li **I-appellanti hija effettivament soċjetà kummerċjali¹⁰ kontrollata mill-Gvern** tramite żewġ '*awtoritajiet pubbliċi*', ossija, l-Korporazzjoni Enemalta (illum l-Enemalta plc bis-saħħa tal-ATT Nru. XXXIV tal-2014) u l-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma, stabbilita a tenur tal-Kapitolu 355 tal-Liġijiet ta' Malta.

26. Huwa minnu li dawk id-dokumenti ma kinux eżibiti quddiem it-Tribunal, iżda d-deċiżjoni tiegħu ma kinitx ibbażata fuq xi nuqqas ta' prova li l-appellanti hija kontrollata mill-Gvern, iżda fuq il-konklużjoni żbaljata li l-appellanti mhix kontrollata minn awtorità pubblika stante li d-definizzjoni ta' 'awtorita

⁸ Fol. 34 sa 46.

⁹ Fol. 47.

¹⁰ A tenur tal-Kap. 168 soċjetà kummerċjali tista' tkun jew soċjetà f'isem kollettiv, jew soċjetà in akkomandita, jew soċjetà anonima jew kumpannija b'responsabbiltà limitata.

pubblika' ma tinkludix korporazzjoni. Din il-konklużjoni hija manifestament żbaljata ladarba 'kull korp' stabbilit taħt il-liġi huwa inkluż taħt l-imsemmija definizzjoni.

27. Stabbilit dan, sabiex jiġi determinat jekk tapplikax l-esklużjoni a tenur tal-artikolu 5(1)(f) tal-Kap. 496, irid jiġi determinat ukoll jekk id-dokumenti inkwistjoni għandhomx x'jaqsmu mal-attivitajiet kummerċjali tal-appellanti.
28. Jirrizulta ukoll mid-dokumenti surriferiti li l-għan tal-ARMS Ltd huwa *inter alia* li toħroġ il-fatturi u tiġbor dak dovut lill-Enemalta u l-Korporazzjoni tas-Servizzi tal-Ilma. Bla dubju għalhekk, id-dokumenti mitluba għandhom x'jaqsmu mal-attivitajiet kummerċjali tal-appellanti. Dan huwa aċċettat mill-appellat stess li fit-tweġiba qal, *'bla tlaqlieq li l-istatement li qed jintalab taż-żewġ partiti politiċi fejn hemm indikat il-bilanċ pendenti lill-istess Awtorità Pubblika jirreferu għall-attivitajiet kummerċjali tal-commercial partnership eżistenti bejn l-ARMS, EMC u WSC' u għalhekk eżkluzja mill-iskop tal-Att permezz tal-artikolu 5(1)(f).*
29. L-appellat jikkonċedi ukoll li fil-każ odjern din l-esklużjoni mhix riversa bis-sub-artikolu (2) tal-artikolu 5 li jipprovdi li:

'Dan l-Att għandu japplika għal dokumenti li jirreferi għalihom is-subartikolu (1) safejn biss jista' jkun dispost minn xi liġi li tirregola l-aċċess għal dawn id-dokumenti.'
30. Abbażi ta' dan il-Qorti tinsab perplessa kif l-appellat jikkonkludi mbagħad illi d-deċiżjoni appellata tat-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data tal-15 ta' Diċembru 2016 jistħoqqilha konferma.
31. Ladarba t-tagħrif li talab Vella jaqa' taħt l-eżenzjoni li hemm fl-artikolu 5(1)(f) tal-Kap. 496, il-konklużjoni tal-Kummissarju kienet legalment korretta. L-appellanti għamlet sew li ċaħdet it-talba ta' Vella.
32. Hu very li skont l-artikolu 4, li għalih agħmel referenza l-appellat Vella, xejn fl-Att 496 ma jimpedixxi awtoritajiet pubbliċi milli jippubblikaw dokumenti (inklużi dokumenti eżentati) jew jagħtu aċċess għalihom b'mod ieħor minn kif preskritt mill-Att. Madankollu, kif tajjeb osserva l-Kummissarju fid-deċiżjoni, dan ma jimponi l-ebda obbligu pożittiv fuq l-awtorità appellanti biex tagħmel dan.
33. Jiġi finalment rilevat ukoll, għalkemm l-appellat qajla jagħmel enfasi fuq dan il-punt fir-risposta tal-appell tiegħu, illi t-test tal-interess pubbliku a tenur tal-artikolu 35 tal-Att huwa sugġett għad-dispożizzjonijiet tat-Taqsima V li

jitkellem fuq dokumenti eżenti. Izda ladarba bis-saħħa tal-artikolu 5(1)(f), l-applikabilità tal-Kap. 496 hija **eskluzja a priori**, distinzjoni netta li l-appellat jonqos jagħmel, lanqas dawn id-dispożizzjonijiet ma huma applikabbli għall-każ odjern.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-appell u filwaqt li tħassar id-deċiżjoni tat-Tribunal tal-Appelli dwar l-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data tal-15 ta' Diċembru 2016, tikkonferma d-deċiżjoni tal-Kummissarju għall-Infurmazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data tat-12 ta' Settembru 2013, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-appellat Vella.

Anthony Ellul.